

בס"ד. ש"פ בראשית, מבה"ח וער"ח מרחשון, ה'תש"כ

(הנחה בלתי מוגה)

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ¹, ואמרו רו"ל² בראשית ב' ראשית, בשביל ישראל שנק' ראשית ובשביל התורה שנק' ראשית. ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר³ (בשם הבעש"ט⁴), דתיבת ברא יש בה ב' פירושים, מלשון בריאות (געזונט), ומלשון גילוי, ואלקים בגימטריא הטבע⁵, וזהו ברא אלקים, שצריכים להבריא את הטבע, ובמה מבריאים את הטבע, עי"ז שמגלים תוכיותו ופנימיותו. ומי הם המבריאים ומגלים את פנימיות הטבע, הם הב' ראשית דישראל ותורה, שהם המבריאים ומגלים את הפנימיות והתכלית של הטבע, שהו"ע שם אלקים. וזהו כל ענין האדם, אני נבראתי לשמש את קוני⁶, שע"י עבודתו בתומ"צ הוא מגלה את פנימיות הבריאה, שתכליתה הוא להיות לו ית' דירה בתחתונים⁷ (כמשנ"ת במאמרים הקודמים), והדירה נעשית ע"י עבודת האדם, וכמאמר הזהר⁸ כד אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין. וזהו גם מה שפירש רש"י ע"פ זה, א"ר יצחק לא הי' צריך להתחיל את התורה כו', ומה טעם פתח בבראשית, משום כח⁹ מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וכו', דהיינו כיבוש ארצות שבעה גוים, שזהו כל ענין עבודת האדם לכבוש את כללות העולם ולעשותו דירה לו יתברך.

אך צריך להבין מהו ענין כיבוש ארצות שבעה גוים דוקא, והלא כל הענינים הם במספר עשר, ומהו ענין ז' ארצות. וכנ"י¹⁰ הקשה הפרדס"י

-
<p>(כב, ג). תניא שעהייה"א רפ"ו.
 (6) משנה וברייתא סוף קידושין.
 (7) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.
 (8) בתניא פכ"ז ובלקו"ת ר"פ פקודי מציון לזהר ח"ב קכח, ב (ובלקו"ת שם מציון גם לזהר שם טז, ב. וראה גם שם קפד, א). וראה גם תו"א ויקהל פט, ד. לקו"ת חוקת סה, ג.
 (9) תהלים קיא, ו.
 (10) בהבא לקמן — ראה סה"מ תרע"א ע' קנו ואילך. וראה גם אוה"ת דברים ע' יט ואילך.
 (11) שער כד (שער היכלות) פ"ט.</p> | <p>(1) ריש פרשתנו (בראשית א, א).
 (2) הובא בפרש"י ורמב"ן עה"פ. מדרש אגדה (הוצאת באבער — לבוב, תרנ"ב) בראשית שם. וראה תנחומא (הוצאת באבער) בראשית ג. ב"ר פ"א, ד. ויק"ר פל"ו, ד.
 (3) רד"ה בראשית ברא תרצ"ט (סה"מ תרצ"ט ע' 72).
 (4) ראה כתר שם טוב בהוספות ס"ד. וש"נ.
 (5) פרדס שער יב (שער התיבות) פ"ב. ראשית חכמה שער התשובה פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). של"ה פט, א. א. קפט, א. שח, ב. שו"ת חכם צבי סימן יח (הובא בלקו"ת ראה</p> |
|---|---|

בענין ההיכלות דבי"ע שיש רק ז' היכלות¹², דלכאורה הי' צריך להיות עשר היכלות, כמו עשר ספירות. ובעמק המלך¹³ תירץ, שזהו לפי שהמשכה בסוד שרש היא במספר ז', שהרי התהוות העולמות היא מבחי' ז"א ומלכות, והו"ע ו' קצוות דז"א ונקודת המלכות, ורק ע"י עבודת האדם ממשיכים המוחין בסוד תוספת, שזהו"ע הגדלת הז"א ע"י המשכת המוחין בהם, וכן גם המשכת המוחין במלכות, שזהו"ע בנין המלכות שבראש השנה, שכ"ז הוא ע"י עבודה דוקא, אבל מצד עצמם הם רק ז' ספירות, ולכן יש רק ז' היכלות. אך עדיין צריך להבין, דמאחר שע"י עבודה ישנם סוכ"ס עשר בחינות, א"כ למה נמנו רק ז' היכלות ולא עשר. וביותר אינו מובן, שהרי גם באצילות מצינו שישנם ז' היכלות¹⁴, והלא באצילות ישנם כל עשר הספירות, גם המוחין, וא"כ הרי הם במספר עשר, וכמאמר¹⁵ עשר ולא תשע, ומכ"ש שאינם במספר פחות מזה, ומדוע יש רק ז' היכלות.

ב) ולהבין זה צריך להקדים תחלה מאמר הזהר הנ"ל דכד אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין. דהנה, מ"ש אסתלק, פשוט ומובן שאין הכוונה סילוק והעלם שזהו גרעון והעדר האור, שהרי ע"י עבודת האדם בענין דאתכפיא בודאי נעשה המשכת אור, ומ"ש אסתלק הרי זה כמבואר בלקו"ת¹⁶ שהוא מלשון התרוממות, והיינו שנמשך אור מקיף שלמעלה מהכלים, ולכן הוא בדרך סילוק מהם. והענין בזה, דהנה, נת"ל שיש המשכה בסוד שרש, ויש המשכה בסוד תוספת. והחילוק שביניהם, שהמשכה שבסוד שרש היא מצד הבריאה עצמה, והיא בבחי' אור פנימי שלפי ערך הכלים, ובמדידה והגבלה ובהתיישבות בהכלים. אך ההמשכה שבסוד תוספת היא ע"י העבודה, שע"י נעשה תוספת אור, שהו"ע המשכת האור שלמעלה מהכלים, שאור זה אינו מוגבל בהכלים, והוא בדרך סילוק כו'. ועד"מ בהשפעת השכל מרב לתלמיד, שההשפעה מצד עצמה היא מצומצמת, ורק מצד עבודת התלמיד נעשה השפעה יתירה כמשנת"ל¹⁷. ועד"ז יובן למעלה, שהמשכת האור מצד עצמו הוא אור פנימי המוגבל לפי ערך הכלים, ובכדי שתהי' המשכת האור מקיף שלמעלה

15) ספר יצירה פ"א מ"ד.
16) חוקת שבהערה 8. ועד"ז בתו"א ויקהל שבהערה הנ"ל. וראה גם ד"ה באתי לגני היש"ת ספ"א (סה"מ היש"ת ע' 112).
17) ד"ה שמע ישראל פ"ו (לעיל ע' 9 ואילך).

12) ראה זהר ח"א לח, א ואילך. זהר ח"ב ס"פ פקודי.
13) שער עולם הבריאה רפ"ז.
14) עץ חיים שער מב (שער דרושי אבי"ע) פ"ב. וראה תניא אגה"ק סימן כ (קל), (א).

מהכלים הרי זה ע"י העבודה דוקא. וכללות ענין העבודה הוא שהאדם פועל תחילה בעצמו הענין דאתכפיא סט"א, והיינו שהשכל דנה"א מתבונן בענין אלקי בהשגה והבנה דשכל אנושי, באופן שגם הנה"ב תוכל להשיג, ומבאר זאת גם לנה"ב, עד שפועל שגם הנה"ב תתעורר באהבה לאלקות, ועי"ז פועל בכל הענינים הגשמיים, באכילתו ושתייתו ושאר צרכיו, שבכולם נרגש האור אלקי. וזהו ענין אתכפיא סט"א בהאדם, ועי"ז גם אתכפיא סט"א בכללות העולם. וע"י עבודה זו אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין.

ג) אך צריך להבין, שהרי ודאי הדבר שהמשכת תוספת אור נפעל גם ע"י עבודת נה"א מצד עצמה, וכמו עובדי הוי' בנשמתם¹⁸, שגם הם ממשכיכים תוספת אור, והתוס' אור הוא בחי' האור מקיף, שהרי האור פנימי ישנו גם מצד שרש, והתוס' אור שנמשך מצד העבודה הוא בחי' אור מקיף שלמעלה מהכלים ובדרך סילוק מהם, ונמצא, שגם ע"י עבודת הנשמה מצד עצמה אסתלק יקרא דקוב"ה, וא"כ מהו המעלה בעבודה דאתכפיא סט"א דוקא. אך הענין הוא, דבבחי' אסתלק גופא יש מעלה בעבודה של הנה"ב על העבודה דנה"א מצד עצמה. דהנה, נת"ל¹⁹ שבבחי' המקיף גופא יש ב' בחינות, מקיף דאור ישר ומקיף דאור חוזר. המקיף דאורי' הוא בחי' העלם של הגילוי, דעם היותו בחי' העלם שלמעלה מהגילוי, הרי הוא ג"כ העלם של הגילוי, ולמעלה יותר הוא בחי' ההעלם שנעשה אח"כ שרש להגילוי, אבל בכל אופן הרי זה בחי' העלם שישנו במציאות, ומקיף דאורי' הוא בחי' העלם שלמעלה מהגילוי, והעלם שאינו במציאות. וזהו ההפרש בין העבודה דנה"א מצד עצמה לגבי העבודה דנה"ב, שעבודת נה"א מצד עצמה, עם היות שגם על ידה נמשך בחי' העלם האור שלמעלה מהכלים, הרי זה רק בחי' העלם השייך לגילוי, משא"כ העבודה דנה"ב ואתכפיא סט"א, שעל ידה נמשך בחי' העלם שאינו במציאות, בחי' סתים מצד עצמו, שבחי' זו נמשכת ע"י אתכפיא סט"א דוקא, וכמ"ש²⁰ מגלה עמוקות מני חושך.

והענין בזה, דהנה כתיב²¹ כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא, שאלקות נמשל לאש²², ובהעלם האש יש ב' בחי'²³, ההעלם דגחלת,

18 נתבאר בהמשך תרס"ו ע' קנו ואילך.
 19 ד"ה העושה סוכתו פ"ב ואילך (לעיל ע' 18 ואילך).
 20 ע' 18 ואילך.
 21 ואתחנן ד, כד.
 22 ראה לקו"ת אחרי כה, ג ואילך. ועוד.
 23 ראה גם סה"מ תר"ן ע' שס ואילך.
 המשך תרס"ו ע' פ ואילך. וראה גם לקו"ת אחרי כו, ג.

וההעלם שבצור החלמיש. וההפרש ביניהם, שההעלם דגחלת הוא העלם שישנו במציאות, והיינו, דלבד זאת שישנה מציאות השלהבת כמו שהיא כלולה בהגחלת, שהרי השלהבת קשורה בגחלת וא"כ הרי היא כלולה בה, שזהו בחי' הגילוי כמו שכלול בהעלם, הנה לבד זאת גם העלם הגחלת עצמה הוא העלם שישנו במציאות, משא"כ האש שבצור החלמיש הוא בחי' העלם שאינו במציאות. ולכן אנו רואים שכאשר גחלת נמצאת במים הרי המים מכביין אותה לא רק בחיצוניותה אלא גם בפנימיותה, והיינו שגם בחי' ההעלם עצמו נכבה, וכל זה הוא להיותו העלם שישנו במציאות, שלכן נכבה ע"י המים, משא"כ צור החלמיש, הנה גם כשיהי' נמצא משך זמן במים, לא יכבה כלל, והיינו לפי שהוא העלם שאינו במציאות, ולכן המים שהם מציאות אינם יכולים לפעול על בחי' שאינה במציאות. וכמו"כ אינו דומה אופן התעוררות ההעלם דגחלת לאופן התעוררות ההעלם דצור החלמיש, שבגחלת אפשר להוציא את ההעלם ע"י נפיחה במפוח, שע"ז נמשך גם בחי' ההעלם עצמו ונעשה ממנה אש גדול בגילוי, משא"כ בצור החלמיש אינו מספיק נפיחה, וגם לא נפיחה בכח, אלא צריך הכאה דוקא, שענינו בנמשל הוא יגיעה גדולה. והדוגמא מזה יובן למעלה באלקות שנמשל לאש כנ"ל, שע"י העבודה דאו"י שהיא עבודת הנשמה ממשיכים בחי' העלם שישנו במציאות, ודוקא ע"י העבודה דאו"ח שהיא העבודה עם נה"ב, ע"ז נמשך בחי' ההעלם שאינו במציאות, שהוא סתום מצד עצמו.

וזהו כד אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה, שהו"ע הכפי' דנה"ב בענינים הגשמיים, וכמו בענין האכילה, ועד"ז בכל צרכי האדם שנכללים בשם אכילה, והעבודה היא שבכל עניני צרכיו יפעל בירור הניצוצות, וכידוע מ"ש בכתבי האריז"ל²⁴ ומבואר בארוכה מהבעש"ט²⁵ עה"פ²⁶ כי לא על הלחם לברו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, שהאדם ניזון מדצ"ח בגלל המוצא פי הוי' שבהם, ואף שגם באדם יש מוצא פי הוי', מ"מ צריך להמוצא פי הוי' שבדצ"ח, לפי ששרשם נעלה יותר, וכידוע בענין אחר וקדם צרתני²⁷, שבהתגלות האדם נעלה יותר,

27) תהלים קלט, ה. ב"ר פ"ח, א. ויק"ר פי"ד, א. סה"מ תרצ"ז ס"ע 202 ואילך. וראה ספר הערכים — חב"ד חלק א ערך אדם סעיף ב (ע' קלד ואילך), ובהנסמן שם.

24) לקוטי תורה להאריז"ל עקב ח, ג.
25) כתר שם טוב סימן קצד. וראה לקו"ת צו יג, סע"ב ואילך. סה"מ תרצ"ז ע' 207.
ובכ"מ.

26) עקב שם.

אבל בשרש הדצ"ח הם נעלים יותר, שיש בהם ניצוצות מעולם התוהו, וכאשר האדם משתמש בהם לשם שמים הרי הוא מברר ומעלה את הניצוצות שבהם, ובאופן זה דוקא צריך להיות ענין האכילה (הכוללת כל צרכי האדם), כי, כאשר האדם יש לו איזה תאוה גשמית, אזי לא יברר את המאכל, ואדרבה כו', וכתורת הרב המגיד²⁸ עה"פ²⁹ אוכל בכסף תשכירני, בשעה שאתה נכסוף לאכול תשבר תאות האוכל, דכסף הוא מלשון נכסוף נכספתי³⁰, וזהו אוכל בכסף, שהוא נכסף לאכול, הנה אז תשכירני, שצריך לשבור תאות האוכל, והיינו, שהאכילה צריכה להיות לשם שמים דוקא. וזהו"ע אתכפיא סט"א בהאדם ובכללות העולם, שאז דוקא אסתלק יקרא דקוב"ה, שהו"ע המשכת האור שלמעלה יותר מבחי' האור שנמשך מצד העבודה דנה"א, והיינו שע"י אתכפיא נמשך בחי' סתימא דכל סתימין.

ד) **ויש** להוסיף ולבאר אומרו (אסתלק יקרא דקוב"ה) בכולהו עלמין, שהכוונה בזה היא גם על עולם האצילות שהוא התחלת העולמות, וכידוע שעולם האצילות הוא ממוצע בין הא"ס לעולמות ביי"ע, והיינו שהא"ס מצד עצמו הרי אנת הוא חד ולא בחושבן³¹, שהוא למעלה מגדר ספירות לגמרי, ואי אפשר שיהי' ממנו התהוות מציאות, ובפרט מציאות שבמדה ומספר, ובפרט מציאות יש ונפרד. אך עז"נ אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין³¹, שהו"ע האצלת הע"ס דאצילות, שהם ממוצעים³² שעל ידם תהי' התהוות העולמות, שזהו"ע לאנהגא בהון עלמין³¹, וגם שעל ידם יהי' גילוי אלקות בעולם, שזוהי הגירסא לאנהגא בהון עלמין³¹, שהו"ע האור והגילוי שנמשך על ידם. וזהו שעולם האצילות הוא ממוצע כו', דעם היותו עולם האחדות, הרי ענין היחוד הוא שישנה איזה מציאות כו', מציאות של אורות וכלים המיוחדים, וא"כ הרי גם אצילות היא מציאות, אלא שמיוחדת כו', ולכן היא ממוצע לבי"ע. וכידוע שאצילות הוא עד"מ כמו יסוד האש³³, שהוא מובדל משאר היסודות³⁴, להיותו רוחני ועולה למעלה, ומ"מ הרי הוא ג"כ בכלל ד' היסודות. וכמו"כ הוא בעולם האצילות, שעם היותו נבדל מעולמות ביי"ע, הרי הוא בכלל העולמות, וזהו בכולהו עלמין.

28) אור תורה סימן קנה (בהוצאת תשס"ו) ראה המשך תער"ב ח"א פרק קס. ע' (ר').
 29) דברים ב, כח.
 30) פיוט "ידיד נפש" — ע"פ ויצא לא, תרלט ואילך.
 31) ראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ג ה"י.
 32) ראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ג ה"י.
 33) תקו"ז בהקדמה (יז, א).
 34) מקומות שצויינו בהערה הקודמת.

ה) **וזהו** גם ענין ההיכלות שהן העלמין. והענין בזה, דהנה נודע ששרש ההיכלות הוא מבחי' עיגולים³⁵, ונודע שעיגולים ויושר, שהם בחי' מקיף ופנימי, הם נפש ורוח. ויובן עד"מ בהשפעת השכל מהרב אל התלמיד, דבתחילה אומר לו בבחי' כללות, לפי שהתלמיד אינו יכול לקבל מיד את פרטי הדברים ושייכות כל פרט ופרט להנקודה הכללית, ולכן בתחילה אומר לו רק נקודה כללית, ואח"כ ע"י ריבוי השתדלות ויגיעה בא להפרטים והשייכות דכל פרט ופרט להנקודה הכללית, היינו שתופס ומשיג את הכלל כמו שהוא מצד כל הפרטים. וכמו"כ הוא גם בהמשכה שמלמעלה, שתחילת ההמשכה היא בבחי' מקיף, בחי' עיגולים. והנה, ממשל הנ"ל מובן שבבחי' הכלל יש ב' הפכים, מחד גיסא, הרי זה בחי' כלל דוקא ולא פרטים, וכמשנת"ל שהתלמיד אינו יכול לתפוס פרטים כי אם כלל דוקא, אך לאידך גיסא, מובן, שבבחי' הכלל כלולים בו כל הפרטים, שלכן הנה אחרי היגיעה יכול התלמיד להשיג את כל הפרטים ולהשיג גם השייכות דכל פרט להכלל, שזהו לפי שכל הפרטים כלולים תחילה בהכלל. ומזה יובן גם בבחי' העיגולים, שהם השרש לבחי' היכלות, שההיכל הוא כמו בית שכולל את כל הענינים שבתוכו, וגם מעלים ומסתיר עליהם, שהרי ההיכל מגביל את התפשטות האדם ומפסיק בינו ובין הענינים שמבחוץ להיכל, וענינו הוא לכסות על האדם ולהגן עליו, והיינו, שהגם שכל ההמשכות הם דרך ההיכל, מ"מ, ההמשכה היא ע"י הפסק והעלם. ובזה יובן ענין ז' היכלות, שההיכלות הם במספר ז' ולא עשר, דכיון שההיכלות ענינם העלם, לכן המוחין שענינם הוא אור וגילוי, ובפרט בחי' החכמה שהיא בחי' אור, אינם נמנים בהיכלות. וגם באצילות שיש שם ענין המוחין כנ"ל, מ"מ, כפי שנמשכים בהיכלות שהם מעלימים, הרי הם מתעלמים, ולכן אין המוחין נמנים בהיכלות, לפי שבהיותם בהיכלות שענינם העלם, אינם ענין המוחין שענינם גילוי, ולכן נמנים רק ז' היכלות.

ו) **והנה** כיון שלמעלה ישנם ז' היכלות, לכן גם בעבודת האדם בכיבוש העולם עיקר העבודה היא בכיבוש ז' ארצות, שהו"ע בירור המדות³⁶. וכידוע שעכשו אי אפשר להיות המשכת המוחין, ורק לעתיד לבוא, כי ירחיב הוי" אלקיך את גבולך³⁷, אזי יהי' גם כיבוש קני קניזי

35) תניא שבהערה 14.

36) ראה מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תת ואילך. אימט ואילך. מאמרי אדמו"ר שופטים יט, ח ובפרש"י עה"פ.

בראשית ח"ז תתשסח, א ואילך.

37) ראה יב, כ ובספרי עה"פ. וראה

האמצעי דברים ח"א ע' ד ואילך. אוה"ת

וקדמוני³⁸, שהו"ע בחי' המוחין, אבל עכשיו יש רק המשכת המדות בלבד. ואף שנת"ל בשם העמק המלך שרק ההמשכה שמצד שרש היא במספר ז', שהו"ע המדות, ואילו ע"י העבודה נעשית ההמשכה בסוד תוספת שנמשך גם בחי' המוחין בז"א ומלכות, אין זה בסתירה למ"ש כאן שכללות העבודה עכשיו היא רק המשכת המדות, כי, המשכת המוחין דעכשיו היא רק בחי' המוחין שמתלבשים במדות, ולמעלה יותר, בחי' המוחין השייכים להמדות, אבל לא בחי' עצם המוחין. וכמו"כ הוא בענין בנין המלכות, שהמשכת המוחין במלכות אינם עצם המוחין, כי אם כפי שנמשכים ע"י המדות. וגם מ"ש במ"א³⁹ שבראש חודש מקבלת המלכות ממוחין שלא ע"י המדות, אין זה בחי' עצם המוחין ממש כמו שהם לעצמם, כי, רק לעתיד לבוא תהי' המשכת עצם המוחין ממש, אבל עכשיו המשכת המוחין היא רק כפי ששייכים למדות, ועיקר העבודה הוא בהמשכת המדות, שבהם אפשר להיות הבירור עכשיו, אבל לא בהמוחין. ואין זה בסתירה למ"ש בתניא⁴⁰ שנקל יותר לברר המוחין מאשר המדות, והיינו לפי שהשבירה היתה בהמדות, כי, מ"ש בתניא הרי זה רק בבחי' הגסות, אבל לא בבחי' הדקות, והיינו, שדקות הרע בבחי' המוחין אי אפשר לברר עכשיו, וכמבואר בכתבי האריז"ל⁴¹ שג"ר הם קליפות דקות יותר וגדולות כו'. והביאור בזה, שענין הדקות הוא כמו הרהורי עבירה, שהם קשים מעבירה⁴², אף שאינו מרגיש כ"כ החטא שבהרהור. וכמו"כ הוא גם בענין המוחין, שאינו מרגיש כ"כ את החטא שבזה, דהאמת היא שצריך להיות תשובה גם על דיעות כו' (כמ"ש הרמב"ם⁴³), אבל לא נרגש כ"כ החטא שבזה, ואדרבה, מאחר שזהו מוחין ושכל, נדמה לו שזה ענין נעלה כו'. וגם ענין הגדלות יובן מהדוגמא דהרהורי עבירה, שהפגם במחשבה נוגע יותר מאשר הפגם בדיבור ומעשה, דכיון שלבוש המחשבה הוא נעלה יותר ומיוחד בהנפש, לכן הוא פגם גדול יותר ונוגע ביותר. וכמו"כ יובן גם בהמוחין, שלהיותם נעלים מהמדות לכן הפגם בהם גדול יותר ונוגע יותר. והבירור במדריגה זו יכול להיות ע"י נשמות דאצילות, משום דאבא מקננא באצילות⁴⁴, בחינת החכמה, וע"י פנימיות החכמה יכול להיות בירור הנ"ל. ולפעמים מבואר שגם נשמות דבריאה יכולים לברר,

(42) ראה יומא כט, רע"א.

(43) הל' תשובה פ"ז ה"ג.

(44) רמ"ז לזח"ב רפ, ב. תו"א משפטים

עה, א. סה"מ תרצ"ו ע' 119. וש"נ.

(38) לך לך טו, יט.

(39) ראה לקו"ת ברכה צז, ג. ובכ"מ.

(40) פל"ז (מט, א).

(41) לקוטי תורה עה"פ לך לך שם.

משום דאימא עילאה מקננא בכורסיא⁴⁵, וע"י המשכת הבינה אפשר להיות בירור בהמוחין. אבל נשמות דיצירה אין ביכולתם לברר את המוחין, כי ביצירה יש רק המשכת בחי' ו"ק⁴⁵, ולא בחי' המוחין. וכמבואר בתניא⁴⁶ שרק נשמות גבוהות יכולות לברר בחי' המוחין. וזהו"ע כיבוש ז' ארצות, כיון שעכשיו אפשר לברר רק את המדות, ורק לעתיד לבוא, כשירחיב ה' אלקיך את גבולך, אזי יוכלו לברר גם את המוחין.

אמנם כיון שכל ההמשכות דלעתיד לבוא יש מעין זה גם עכשיו, הנה כן הוא גם בענין בירור המוחין, דהגם שבכללות אי אפשר להיות עכשיו בירור זה, ולכן כתיב⁴⁷ אל תצר את מואב ואל תתגר במ גו', מ"מ, הרי עמון ומואב טיהרו בסיחון⁴⁸. וענין זה הי' ע"י משה, לפי שבמשה כתיב⁴⁹ וירא ראשית לו, שהי' בבחינת ראי' דחכמה (ובחינה זו המשיך משה בכללות גם להדורות שלאח"ז), לכן הי' ביכולתו לכבוש גם עמון ומואב ע"י שטיהרו בסיחון. אבל עיקר בירור המוחין יהי' לעתיד לבוא, ואילו כללות העבודה דעכשיו היא רק בירור המדות, שזהו"ע כיבוש ז' ארצות.

(ז) **וזהו** בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ברא מלשון בריאות וגילוי, שצריך להבריא את כל עניני הבריאה שנמשכו משם אלקים, בגימטריא הטבע, עי"ז שיגלו בהם תוכיותם ופנימיותם, שגם שם אלקים פנימיותו הוא שם הוי' שלמעלה מהטבע, כמ"ש⁵⁰ הוי' הוא האלקים. וענין זה נעשה ע"י ב' ראשית, ישראל ותורה. ועי"ז כובשים את ז' הארצות, והו"ע בירור הניצוצות שבכל עניני העולם, שזוהי כללות העבודה דאתכפיא סט"א שעל ידה אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין, שנמשך בחי' סתימא דכל סתימין. אלא שעכשיו מגלים המשכה זו רק בז' ארצות, היינו בבחי' המדות, ועי"ז יהי' לעתיד לבוא גם הכיבוש של קני קניזי וקדמוני, בחי' המוחין, שגם בהם יהי' ענין הכפי' ובירור הניצוצות, ועי"ז יהי' אסתלק יקרא דקוב"ה, שיומשך בחי' סתימא דכל סתימין, ותושלם הכוונה דדירה לו ית' בתחתונים.

(45) תקו"ז ת"ו.
 (46) ספ"ח.
 (47) דברים ב, ט. וראה מקומות שצויינו ד. ועוד.
 (48) גיטין לח, א.
 (49) ברכה לג, כא. וראה לקו"ת ואתחנן ג,
 (50) ואתחנן ד, לה. לט. ועוד.
 בהערה 36.